

Αντιπροσωπεία μοναζόντων της Ρωσικής Ορθόδοξου Εκκλησίας επισκέφθηκε ιερές μονές της ερήμου της Νιτρίας και χριστιανικά ιερά σεβάσματα του Καΐρου

Κατά το διήμερο 2-3 Μαΐου 2023 αντιπροσωπεία μοναζόντων της Ρωσικής Ορθόδοξου Εκκλησίας με επικεφαλής τον πρωτοσύγκελο του Πατριαρχείου Μόσχας μητροπολίτη Βοσκρεσένσκ Διονύσιο, στο πλαίσιο του προσκυνήματος στα κοινά χριστιανικά ιερά σεβάσματα της Αιγύπτου, μετέβη στη γενέτειρα του χριστιανικού μοναχισμού τις αρχαίες ιερές μονές της ερήμου της Νιτρίας (Wadi al-Natrun), που ευρίσκεται μεταξύ της Αλεξάνδρειας και του Καΐρου δυτικά του Δέλτα του Νείλου.

Πρώτος σταθμός της αντιπροσωπείας στην έρημο της Νιτρίας ήταν η μονή του Οσίου Μακαρίου του Μεγάλου, μια μονή με ιστορία από το 360 μ.Χ. που αριθμεί σήμερα περίπου 150 αδελφούς και είναι τόπος των επίγειων αγώνων, που εξιστορούνται από το Γεροντικό της Αιγύπτου, και μακαρίας τελευτής ενός εκ των ιδρυτών του αιγυπτιακού μοναχισμού.

Στη μονή ο μητροπολίτης Διονύσιος και τα μέλη της αντιπροσωπείας ασπάσθηκαν τα άφθαρτα λείψανα που φυλάσσονται στο ιερό καθίδρυμα, του Οσίου Μακαρίου, καθώς και των Οσίων Παφνουτίου του Μεγάλου, Ποιμένου του Μεγάλου, Ιωάννη του Κολοβού και πολλών άλλων Αγίων

του Θεού, οι οποίοι ασκήτευσαν εδώ. Η αποστολή ξεναγήθηκε στη βιβλιοθήκη της μονής, τόπο φυλάξεως των αρχαίων χειρογράφων των μοναχών της ερήμου της Νιτρίας. Ο ακριβής αριθμός των αντικειμένων του αρχείου της βιβλιοθήκης παραμένει άγνωστος μέχρι σήμερα, καθώς εκτός αυτών συνεχίζεται η ανακάλυψη νέων αγνώστων παλαιότερα χειρόγραφων έργων. Έτσι, το 2021 οι αδελφοί της μονής κατά τη διάρκεια της μελέτης και ψηφιοποίησης χειρογράφων κατάφεραν να ανακαλύψουν δύο αρχαία χειρόγραφα στην κοπτική γλώσσα, τα οποία αποδείχθηκαν η τελευταία πνευματική νουθεσία του Οσίου Μακαρίου όσο ακόμη ζούσε, που καταγράφηκε από τους μαθητές του το 361. Με ευλογία του Αγιωτάτου Πατριάρχη της Κοπτικής Εκκλησίας Θεοδώρου Β΄ και στο πλαίσιο της δράσεως της Επιτροπής Διαλόγου μεταξύ της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και της Κοπτικής Εκκλησίας το ανακαλυφθέν μνημείο μεταφράσθηκε στη ρωσική γλώσσα και δημοσιεύθηκε μεταξύ άλλων και στην επίσημη ιστοσελίδα του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας.

Στη συνέχεια η αντιπροσωπεία της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας μετέβη στη μονή των Ρωμαίων (Αλ Μπαρραμούς), που ιδρύθηκε περίπου το 335 από τον Όσιο Μακάριο τον Μέγα και είναι το πρώτο χρονολογικά μοναστήρι στον χριστιανικό κόσμο. Προσέλαβε την ονομασία του σε ανάμνηση των υιών του Ρωμαίου αυτοκράτορα Ουαλεντινιανού, του Μαξίμου και του Δομιτίου, οι οποίοι ασκήτευσαν εδώ στα τέλη του 4^{ου} αι. υπό την πνευματική καθοδήγηση του.

Οι αδελφοί της μονής καλωσόρισαν θερμώς τους εκπροσώπους του Πατριαρχείου Μόσχας. Ο μητροπολίτης Διονύσιος και μέλη της αντιπροσωπείας ξεναγήθηκαν στους μοναστηριακούς ναούς και χώρους, την τράπεζα, που ανηγέρθη τον 4^ο αι. μ.Χ., όπου οι πρώτοι μοναχοί μετά το πέρας της Θείας Μυσταγωγίας τελούσαν τις αγάπες (κοινές εστιάσεις) και στη συνέχεια αποσύρονταν στα ερημικά τους κελιά.

Την ίδια ημέρα οι φιλοξενούμενοι από τη Μόσχα επισκέφθηκαν την ιερά μονή των Σύρων (εσ Σουριάνι) που ιδρύθηκε στα τέλη του 4^{ου} αι. μ.Χ. από τους μαθητές του Οσίου Παΐσιου του Μεγάλου στον τόπο, όπου ευρισκόταν το απομακρυσμένο κελί του και προσέλαβε την ονομασία αυτή εξαιτίας των μοναχών με καταγωγή από τη Συρία, οι οποίοι ασκήτευσαν εδώ επί πολλούς αιώνες. Είναι ισχυρές στη μονή οι παραδόσεις του ερημικού βίου. Τον 5^ο και 6^ο αι. μ.Χ. όλη η αδελφότητα ήταν διασκορπισμένη στα κελιά στην έρημο και συγκεντρωνόταν στη μονή μόνον για τις ιερές ακολουθίες της Κυριακής και των εορτών. Αυτή η πρακτική εν μέρει ακολουθείται και στις ημέρες μας: σήμερα στη μονή υπάρχουν αρκετοί αναχωρητές και το τυπικό της δεν προβλέπει κοινή εστίαση κατά τη διάρκεια της εβδομάδας. Με την αρχαία αυτή μονή συνδέεται στενώς το όνομα του Οσίου Εφραίμ του Σύρου, ο οποίος κάποτε ήλθε εδώ για να δει τον Όσιο Παΐσιο τον Μεγάλο. Τα μέλη της ρωσικής αντιπροσωπείας συναναστράφηκαν αδελφικά με οικιστές της μονής, οι οποίοι ανέρχονται σήμερα στους 250 αδελφούς.

Στις 3 Μαΐου 2023 η αντιπροσωπεία της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας μετέβη στην τελευταία από τις μονές της ερήμου της Νιτρίας, τη μονή του Οσίου Παΐσιου του Μεγάλου (Άνμπα Μπισόι), που ιδρύθηκε από αυτόν τον Άγιο περίπου το 357. Η μονή πάντοτε διαδραμάτισε σημαίνοντα ρόλο

στη ζωή του αιγυπτιακού χριστιανισμού: ήδη τον 4^ο αι. μ.Χ. στον χώρο της ασκήτευσαν μέχρι 5.000 μοναχοί και έκτοτε η μοναχική εργασία δεν διακόπηκε εδώ. Από τον χώρο της μονής του Οσίου Παϊσίου προήλθαν οι σπουδαίοι ιεράρχες της Κοπτικής Εκκλησίας, συμπεριλαμβανομένου του Αγιωτάτου Πατριάρχη Θεοδώρου Β΄. Εδώ στεγάζεται ένα από τα διοικητικά συγκροτήματα του Κοπτικού Πατριαρχείου, όπου πραγματοποιήθηκαν πολλά γεγονότα ιστορικής σημασίας, συμπεριλαμβανομένων των συναντήσεων της Μικτής Επιτροπής Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ της Ορθόδοξου Ρωσικής Εκκλησίας και των Αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών, εδώ επίσης συνέρχεται για συνεδριάσεις της η Ιερά Σύνοδος της Κοπτικής Εκκλησίας.

Την ίδια ημέρα οι προσκυνητές κατευθύνθηκαν στο Κάιρο, πραγματοποιώντας στάση στο προάστειό του τη Γκίζα, όπου επισκέφθηκαν τον ιερό ναό του Αγίου Μεγαλομάρτυρα Μηνά της Κοπτικής Εκκλησίας, ο οποίος παραχωρήθηκε το 2022 με ευλογία του Αγιωτάτου Πατριάρχη της Κοπτικής Εκκλησίας Θεοδώρου Β΄ προς χρήση από το Πατριαρχείο Μόσχας.

Στον χώρο του κοπτικού καθεδρικού ναού Γκίζα παρατέθηκε δεξίωση προς τιμήν του πρωτοσυγκέλου του Πατριαρχείου Μόσχας και της συνοδείας του από τον επίσκοπο Γκίζα Θεοδόσιο, ο οποίος έχει την ευθύνη διαποίμανσης των κοπτικών κοινοτήτων στη Ρωσία.

Στις 4 Μαΐου μετά την επιστροφή στο Κάιρο η ρωσική αντιπροσωπεία προσκύνησε τα ιερά χριστιανικά σεβάσματα της αιγυπτιακής πρωτεύουσας και ειδικότερα τον ιερό ναό της Υπεραγίας Θεοτόκου στο Μαάντι, που ανηγέρθη στον τόπο όπου σύμφωνα με την παράδοση η Αγία Οικογένεια κατάφερε να απομακρυνθεί από τους διώκτες κατά τη διάρκεια της περιόδου της στην Αίγυπτο περνώντας στην απέναντι όχθη του Νείλου. Σώζεται ο υπόγειος διάδρομος, τον οποίο χρησιμοποίησε η Παναγία και ο Άγιος Ιωσήφ με το Θείο Βρέφος.

Στην ιερά γυναικεία μονή του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου του Στρατηλάτη του Καΐρου τους εκπροσώπους της Ρωσικής Εκκλησίας καλωσόρισε η ηγουμένη Αιντρόσις με αδελφές της μονής.

Την ίδια ημέρα οι φιλοξενούμενοι από τη Ρωσία επισκέφθηκαν το Εθνικό Μουσείο Αιγυπτιακού Πολιτισμού του Καΐρου.

Την αντιπροσωπεία συνόδευσαν ο εκπρόσωπος της Κοπτικής Εκκλησίας στη Ρωσία ιερομόναχος Νταούντ ελ Άντονι, ο σύμβουλος του Πατριάρχη Θεοδώρου Β΄ Δρ. Αντόν Μιλάντ, οικιστές των αιγυπτιακών ιερών μονών και ο προϊστάμενος των ενοριών της Ρωσικής Εκκλησίας στην Αίγυπτο ιερέας Αλέξιος Μασκόφ.